

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

07-05-155S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Філософія

SYLLABUS

Philosophy

Шифр за ОП	OK1.05	Code in Degree Programme
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Level of Education: Bachelor's (first)
Галузь знань Аграрні науки та продовольство	20	Field of Knowledge Agricultural sciences and food
Спеціальність Водні біоресурси та аквакультура	207	Field of Study: Aquatic bioresources and aquaculture
Освітня програма: Водні біоресурси та аквакультура		Degree Programme: Aquatic bioresources and aquaculture

РІВНЕ– 2024

Силабус навчальної дисципліни «Філософія» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Водні біоресурси та аквакультура», спеціальності 207 «Водні біоресурси та аквакультура» денної та заочної форм навчання. Рівне. НУВГП. 2024. 11 стор.

ОПП на сайті університету
<https://ep3.nuwm.edu.ua/31072/> (ОП-2024)

Розробник силабусу: *е-підпис* Мельничук Максим Святославович, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії та культурології

Силабус схвалений на засіданні кафедри філософії та культурології
Протокол № 1 від “28” серпня 2024 року

Завідувач кафедри:
е-підпис Т.А. Шадюк, к.філос.н., доцент

Керівник ОП:
е-підпис Петрук А.М. к.с.г.н., доцент кафедри водних біоресурсів

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ агроєкології та землеустрою

Протокол № 1 від “3” вересня 2024 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІЕАЗ:

е-підпис Прищепа А.М., д.с.н., професор

© НУВГП, 2024

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСИПЛІНИ «Філософія»	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Водні біоресурси та аквакультура
Спеціальність	207 Водні біоресурси та аквакультура
Рік навчання, семестр	3 рік навч., 6 сем. / 3 рік навч., 6 сем.
Кількість кредитів	3,0
Лекції:	16/2 години
Практичні заняття:	14/8 години
Самостійна робота:	60/80 годин
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	українська
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА *	
Лектор	Мельничук Максим Святославович, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії та культурології.
	
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Мельничук Максим Святославович
ORCID	https://orcid.org/0000-0002-4299-968X
Канали комунікації	m.s.melnuchyk@nuwm.edu.ua https://m.s.melnuchyk@nuwm.edu.ua

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Мета та завдання	

Предметом вивчення навчальної дисципліни **Філософія** є історія, теорія та концептуальні засади ключового здобутку та феномену людської цивілізації як філософія, в розрізі культурних викликів та освітніх трендів реалій метамодерну. Курс акцентує увагу на об'єктивні закономірності виникнення, становлення та функціонування поліманітності філософських ідей в ракурсі світової цивілізації; аналіз їх ідейної та смислової наповненості.

Дисципліна здійснює ретроспективну трансформацію уявлення щодо ролі та місця філософії у духовному житті людини та її впливу на формування особливостей національних культур, досліджує полігранність проявів в соціальній різноманітності світу, зокрема культурних реалій сьогодення, що сприяє формуванню високого інтелектуального рівня знань здобувачів вищої освіти.

Завдання дисципліни: формування висококультурних фахівців, духовних, творчих особистостей, наділених вмінням вільно мислити та само організовуватися, здатних брати на себе відповідальність за вирішення нових інноваційних завдань в умовах суперечливості та динамізму всіх сфер сучасного глобалізованого світу, відкритості інформаційного простору сучасного буття.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні **знати:**

- основні поняття та наукові засади дисципліни,
- особливості виникнення та характерні риси філософського типу духовності, особливості західного та східного типів філософування
- закономірності, принципи та методи вивчення трансформаційних аспектів культури ракурсі тенденцій сучасності,
- основну філософську проблематику та характер її становлення; систему категорій філософії; провідні тенденції і концепції сучасного філософування
- особливості сучасних інтеграційних регіональних, міжрегіональних, міждержавних культурних процесів на тлі вимог сьогодення;

уміти:

- аргументовано розкривати зміст основних філософських концепцій, володіючи системою філософських категорій, навичками філософського мислення
- експлікувати роль та місце людини у структурі культурно-історичного комплексу сучасного суспільства;
- опираючись на принципи філософського мислення аналізувати сучасні проблеми, що виникають в соціальній, професійній і індивідуальній життєдіяльності, та генерувати нові ідеї;
- приймати обґрунтовані рішення й переконливо відстоювати власну точку зору щодо світоглядних проблем буття.
-

Посилання на розміщення освітнього компоненту на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їх освітніх компонентів

на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1842>

**Передумови вивчення*
(місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)**

Передумови вивчення забезпечують такі навчальні дисципліни: Українська державність і культура.

Компетентності

Загальні компетентності

<p>ЗК1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;</p> <p>ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК5 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК6 Цінування та повага різноманітності та мультикультурності</p> <p>ЗК7 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел</p> <p>ЗК10 Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями</p> <p>ЗК11 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;</p>
--

Фахові компетентності

СК09. Здатність сприймати нові знання в галузі водних біоресурсів та аквакультури та інтегрувати їх з наявними.

Результати навчання

- РН1 Володіти вільно державною мовою, зокрема спеціальною термінологією, вільно спілкуватися усно і письмово з професійних питань.
- РН2 Знати історію України та її культуру, процеси незалежності, територіальну цілісність та демократичний устрій України.
- РН6 Використовувати інструменти демократичної правової держави в професійній та громадській діяльності.
- РН11 Знати основні історичні етапи розвитку предметної області, досліджень.

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Лекцій – 16/2 год. Практичні – 14/8 год. Самостійна робота – 60/80 год.

Методи та технології навчання	Лекції, презентації, обговорення, ситуаційні дослідження
Засоби навчання	Мультимедіа, проекційна апаратура, інформаційно-комунікаційні системи, програмне забезпечення

ЛЕКЦІЙНІ, ПРАКТИЧНІ ТА ЛАБОРАТОРНІ ЗАНЯТТЯ

Тема

Кількість годин, результати навчання, література	Зміст тем
Тема 1. Філософія: коло проблем та місце в культурі	
<p>лекцій – 2 год. практ. – 2 год.</p> <p>Література базова: [1, 2,3,7] Література допоміжна: [3,5]</p>	<p>Світогляд: сутність і структура. Міфологія, релігія і філософія як типи світогляду. Особливості філософського знання. Проблема предмету і методу у філософії. Відношення людина-світ як фундаментальна філософська проблема. Багатоманітність форм і способів буття філософії. Знання та мудрість. Філософія в системі культури. Філософія і наука. Філософія і мистецтво. Філософія і релігія. Місце особистості у філософії. Функції філософії. Роль філософії в житті суспільства й особистості.</p>
Тема 2. Типологія філософських систем	

<p>лекцій – 4 год. практ. – 4 год.</p> <p>Література базова: [3,5,7]</p> <p>Література допоміжна: [1,4,5]</p>	<p>Зародження філософської думки та формування західної й східної парадигми філософування. Філософія середньовіччя. Патристика і схоластика. Філософські ідеї в культурі Київської Русі та їх світоглядні витоки.</p> <p>Філософія Відродження. Антропоцентричний характер філософії Відродження. Гуманізм і проблема людської індивідуальності. Гуманістичні та реформаційні ідеї у філософській думці України (XV – поч. XVII). Філософія Нового часу. Наукова революція XVII ст. Проблема методу пізнання у філософії (Ф. Бекон, Р. Декарт). Поняття субстанції у філософії. Основні риси й особливості філософії Просвітництва: антропоцентризм, раціоналізм, детеологізація, механіцизм, французький матеріалізм XVIII ст.</p> <p>Філософія Просвітництва в Україні. Григорій Сковорода. Світ, Бог, людина, кордоцентризм, концепція «сродної праці» у філософії Г. Сковороди. Основні риси і особливості класичної німецької філософії.</p> <p>Критичний перегляд принципів і традицій класичної філософії на межі XIX-XX ст. і становлення нової світоглядної парадигми. Відношення до розуму і науки у філософії XX ст. Культ науки, техніки і розуму. Позитивізм і його історичні форми. Структуралізм. Прагматизм. Вчення про ноосферу В.І. Вернадського. Д. Чижевський як історик української філософії. Філософія українських шістдесятників (друге відродження).</p>
<p>Тема 3. Філософське розуміння світу</p>	
<p>лекцій – 4 год. практ. – 2 год.</p> <p>Література базова: [1,3,4,5]</p> <p>Література допоміжна: [1,6,7,11]</p>	<p>Категоріальне моделювання онтологічної проблематики. Життєвий і філософський зміст проблеми буття. Картина світу. Проблема буття в історії філософії. Буття і небуття: специфіка взаємодії. Основні форми буття. Світ як сукупна реальність та смислова організація суцього. Життєвий світ. Проблема єдності та багатоманітності світу. Поняття матерії та субстанції та їх історико-філософська ґенеза. Монізм, дуалізм, плюралізм. Співвідношення матерії і духу в історії філософії.</p> <p>Простір і час: сутність, специфіка просторово-часових властивостей у різних формах буття. Зміна філософських уявлень про простір і час. Людиновимірність простору і часу. Поняття руху. Рух та розвиток. Риси розвитку. Основні філософські концепції розвитку. Діалектика як вчення про розвиток. Основні концепції діалектики.</p> <p>Сучасний стан науково-філософського осмислення буття. Становлення нелінійного стилю мислення. Особливості синергетики як сучасної концепції розвитку.</p>
<p>Тема 4. Духовні виміри людського буття</p>	
<p>лекцій – 2 год. практ. 2 год.</p> <p>Література базова: [3,5,7,]</p>	<p>Духовні виміри людського буття: дух, душа, свідомість, самосвідомість, несвідоме, ментальність, духовність. Різні підходи до тлумачення духовності в історії філософії і культури. Походження і сутність свідомості як філософська проблема. Свідомість як субстанція. Свідомість як відображення. Свідомість як суб'єктивна реальність. Проблема ідеального. Буттєвий і рефлексивний шари свідомості. Значення і смисл.</p> <p>Свідомість як система. Проблема несвідомого та його роль в людському бутті. Свідомість та самосвідомість. Сутність, рівні та форми самосвідомості. Індивідуальні та колективні форми самосвідомості. Специфіка національної самосвідомості.</p>
<p>Тема 5. Пізнання як філософська проблема</p>	

<p>лекцій – 2 год. практ. – 2 год.</p> <p>Література базова: [2,3,5]</p>	<p>Основні гносеологічні концепції філософії. Пізнавальний процес як взаємодія логічно-дискурсивного та інтуїтивно-художнього пізнання. Знання та віра як способи осягнення світу. Пізнання як відображення і творчість. Діалектика чуттєвого і раціонального в процесі пізнання. Форми пізнання. Проблема істини у філософії та науці: історичний і сучасний контекст. Філософські концепції істини. Істина як процес. Проблема об'єктивності істини та її критеріїв у науково і ціннісно-орієнтованому пізнанні. Істина і метод пізнання. Форми логічно-дискурсивного пізнання: поняття, судження та їх класифікація. Логіка та особливості її використання в мисленні.</p> <p>Наукове пізнання та наука: основні риси, поняття, методологія. Наукове пізнання та наукове дослідження: категорії, форми та методи. Логіка та методологія наукового пізнання.</p>
<p>Тема 6. Людина як проблема філософії</p>	
<p>лекцій – 2 год. практ. – 2 год.</p> <p>Література базова: [1,3,5,6,7]</p>	<p>Людина як проблема філософії: історія та сучасність. Пліуралістичність філософських концепцій людини: натуралістична, релігійна, соціологічна, космологічна, екзистенціальна. Проблема походження людини: філософські, релігійні та наукові підходи.</p> <p>Проблемність людського буття: есенційні та екзистенційні підходи. Буття людини як співбуття. Суспільний характер людського буття: індивідуальне та соціальне в людському бутті. Поняття «індивід», «індивідуальність», «особа», «особистість», «маси».</p> <p>Буття людини як буття можливостей. Творчість, свобода, відповідальність як форми реалізації можливісного виміру людського буття. Унікальність і універсальність людського буття.</p>
<p>Форми та методи навчання</p>	

Вивчення дисципліни досягається інформаційним, ілюстративним та проблемним методами навчання.

- лекції супроводжуються демонстрацією схем, таблиць з мультимедійним супроводом. На практичних заняттях розглядаються та розв'язуються задачі, наближені до реальних ситуацій: використовується роздатковий матеріал (наочність) для формування у студентів системного мислення, розвитку пам'яті;
- проводиться дискусійне обговорення проблемних питань;
- задаються провокаційні питання.

Навчання супроводжується опрацюванням нормативної, навчальної літератури, а також періодичних видань.

При викладанні навчальної дисципліни для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій, таких, як: проблемні лекції, семінари-дискусії, кейс-метод, метод мозкового штурму, метод вільних асоціацій, метод обговорення тематичних зображень, метод "переваги та недоліки", екскурсійні заняття.

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми лекції обмежується двома-трьома ключовими моментами, увага студентів концентрується на матеріалі, який не знайшов відображення в підручниках, використовується досвід закордонних навчальних закладів з роздаванням студентам під час лекції друкованого матеріалу та виділенням головних висновків з питань, що розглядаються.

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу і характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень. Міні-лекції проводяться, як правило, як частина заняття-дослідження. На початку проведення мінілекції за вказаними темами лектор акцентує увагу студентів на необхідності представити викладений лекційний матеріал у так званому структурно-логічному вигляді. На розгляд виносяться питання, які зафіксовані у плані лекцій, але викладаються вони стисло.

Робота в малих групах дає змогу структурувати лекційні або практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування. Після висвітлення проблеми (при використанні проблемних лекцій) або стисло викладання матеріалу (при використанні міні-лекцій) студентам пропонується об'єднуватися у групи по 5 – 6 осіб і презентувати наприкінці заняття своє бачення та сприйняття матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань. Однією з позитивних рис презентації та її перевага за умови використання в навчальному процесі є обмін досвідом, який здобули студенти під час роботи в певній малій групі.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників щодо даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки і висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Ділові та рольові ігри – форма активізації студентів, внаслідок якої вони задіяні в процесі інсценізації певної виробничої ситуації в ролі безпосередніх учасників подій.

Обговорення тематичних зображень дає змогу візуально сприймати інформацію, сприяє розвитку асоціативного мислення та кращому засвоєнню матеріалу.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

- технічні засоби навчання: мультимедійне обладнання, ноутбук;
- програмне забезпечення: MS Windows, доступ до Інтернет;
- програмне забезпечення: система дистанційного навчання Moodle.

Порядок та критерії оцінювання

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно засвоїти теоретичний матеріал та здати модульні контролі знань, а також вчасно виконати практичні завдання. В результаті можна отримати такі обов'язкові бали:

– 60 балів - за вчасне та якісне виконання завдань практичних занять та інших поточних завдань, що становить поточну (практичну) складову його оцінки;
–40 балів – модульні контролі (20+20).

Всього 100 балів.

Шкала оцінювання наведена на сторінці навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1785>.

Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни. Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>.

Модульний контроль проходить у формі тестування на університетській платформі MOODLE.

Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

Інформаційні ресурси

Рекомендована література

Основна

Базова

1. Алексюк І. Філософія мови. Традиція аналітичної філософії. Підручник. К.: Центр навчальної літератури, 2021. С. 9 – 35
2. Андрущенко В. П., Волинка Г.І., Мозгова Н.Г. та ін. Філософія. Природа, проблематика, класичні розділи: Хрестоматія. Навч. посібник 3-є вид. К.: Каравела, 2021. 368с.
3. Баумейстер А. Вступ до філософських студій, або Інтелектуальні подорожі до країни філософії: наук. посіб. Київ, Мала академія Наук України, 2017. 237 с.
4. Дахній А. Нариси історії західної філософії. Львів, Вид. ЛНУ імені Івана Франка 2021. 448 с.
5. Людина у світі духовної культури : збірник тез II Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (17 травня 2017 р., м. Рівне. Рівне : НУВГП, 2017. 158 с. / URL : <http://ep3.nuwm.edu.ua/6317/>
6. Мельничук М. С. Культурна архітектура як стрижневий елемент ритуалізації в геопросторі християнства: культурологічно-філософська транскрипція/ Гуманітарний часопис. 2017. № 3-4. С. 95-100. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/15029>
7. Мельничук М.С., Світайло Л.Д., Слюсар В.М. "Філософія"-Навчально-методичний посібник для студентів. Рівне 2012. 270 с URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/4754>
8. Мельничук М. С. Антихристиянські та сатанинські мотиви у формуванні ідейного стрижня "металічної" музики: релігієзнавчо-мистецтвознавчий аналіз. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Житомир : ЖДУ ім. Івана Франка, 2016. Вип. 1(82). С. 81-84. URL : <http://ep3.nuwm.edu.ua/15027/>
9. Мельничук М. Метафізика мистецтва геймінгу. Вісник ЖДУ імені Івана Франка. Випуск 1(95). Філософські науки. – Житомир: вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2024 – С. 112-121 (Index Copernicus). <http://philosophy.visnyk.zu.edu.ua/>
10. Основи філософських знань. Філософія, логіка, етика, естетика, релігієзнавство. Підручник. / Лозовий В., Требін М., Горлач М., та ін. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 1028с.
11. Melnychuk, Maksym and Sokolovskyi, Oleh (2024) "Religious Musical Art of Ukraine in the Conditions of Cultural transformations," Occasional Papers on Religion in Eastern Europe: Vol. 44 : Iss. 9 , Article 8. P.113-125 DOI: <https://doi.org/10.55221/2693-2229.2556> (SCOPUS - Q 2)
12. Melnychuk Maksym. Exegesis Of Cyberculture From The Perspective Of The Requirements Of The Tendencies Of The Neoreligiized Metamodern World. Вісник ЖДУ імені Івана Франка. Випуск 2(92). Філософські науки. Житомир: вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2022 С. 23-32.

13. Melnychuk M. Swiat wirtualny i wizjoner z perspektywy sztuki gry game art przestrzeni. Українська полоністика. Том 22 № 1 (2024) С. 56-63 <https://doi.org/10.35433/2220-4555.22.2024.phyl-2>
14. Melnychuk M. Extrapolation of Traditional Constructions of the Cultural Art of Catholicism in the Context of Symbolic Content (article) Norwegian Journal of development of the International Science, № 39/2020. Vol 4. P.43-47(Index Copernicus) URL : http://nor-ijournal.com/wp-content/uploads/2020/09/NJD_39_4.pdf

Допоміжна

1. Аристотель Категорії. Філософія: хрестоматія (від витоків до сьогодення): навч. посіб.; за ред. акад. НАН України Л.В. Губерського. К.: Знання, 2012. С. 88 – 98.
2. Белл Д. Настання постіндустріального суспільства. Філософія: хрестоматія (від витоків до сьогодення): навч. посіб.; за ред. акад. НАН України Л.В. Губерського. К.: Знання, 2022. С. 419 – 431.
3. Гадамер Г.-Г. Мова як горизонт герменевтичної онтології Філософія: хрестоматія (від витоків до сьогодення): навч. посіб.; за ред. акад. НАН України Л.В. Губерського. К.: Знання, 2019. С. 377 – 390.
4. Гантінгтон С. Зіткнення цивілізацій. Філософія: хрестоматія (від витоків до сьогодення): навч. посіб.; за ред. акад. НАН України Л.В. Губерського. К.: Знання, 2019. С. 432 – 443.
5. Гегель Г.В.Ф. Наука логіки. Філософія: хрестоматія (від витоків до сьогодення): навч. посіб.; за ред. акад. НАН України Л.В. Губерського. К.: Знання, 2012. С. 99 – 112.
6. Гельвецій К.А. Про людину, її розумові здібності та її виховання. К., 2014. URL:<http://surl.li/ndfui>
7. Гордер Ю. Світ Софії. Роман про історію філософії. Львів, 2017. 536с.
8. Горський В.С. Історія української філософії: Навч. посіб. К.: Наукова думка, 2017. 287 с. URL: <http://surl.li/fubsf>
9. Еко Умберто. Історія європейської цивілізації. Епоха Відродження. Історія. Філософія. Наука і техніка. Фоліо, 2020. 528 с.
10. Ескізи про мудрість. Від міфу до істини: навч. посіб. [Л.В. Губерський, В.Г. Кремень, В.В. Ільїн]. К.: ВПЦ «Київський університет», 2019. С. 11 – 26.
11. Кант І. Критика чистого розуму. Філософія: хрестоматія (від витоків до сьогодення): навч. посіб.; за ред. акад. НАН України Л.В. Губерського. К.: Знання, 2012. С. 113 – 122.
12. Кассирер Е. Дослідження людини. Вступ до філософії культури. Філософія: хрестоматія (від витоків до сьогодення): навч. посіб.; за ред. акад. НАН України Л.В. Губерського. К.: Знання, 2012. С. 174 – 186.
13. Коберська Т.А. Екзистенційний інтелект у стратегії розвитку особистості // Соціальні інновації в контексті реформаційних змін. зб. матер. міжнарод. конфер. Чернігів, 2021. С.40-43. <http://ir.stu.cn.ua/handle/123456789/24696>
14. Кримський С.Б. Філософія – авантюра духу чи літургія смислу? Філософія: хрестоматія (від витоків до сьогодення): навч. посіб.; за ред. акад. НАН України Л.В. Губерського. К.: Знання, 2016. С. 15 – 27.
15. Ліотар Ж.-Ф. Постмодерністська ситуація // Після філософії: кінець чи трансформація? К., 2017. С.71-90.
16. Лютий Т., Пригоди філософських ідей Західного світу. К.: Темпора, 2019. 379 с.
17. Ніцше Ф. Так казав Заратустра. К., 1993. URL: <https://www.ukrlib.com.ua/world/printitzip.php?tid=3781>
18. Ортега-і-Гассет Х. Бунт мас. Філософія: хрестоматія (від витоків до сьогодення): навч. посіб.; за ред. акад. НАН України Л.В. Губерського. К.: Знання, 2012. С. 457 – 469.
19. Попович М. Філософія свободи (Великий науковий проект). Харків: Фоліо, 2018, 524 с.
20. Руссо Ж.-Ж. Про суспільну угоду / Ж.Ж.Руссо. К., 2001. URL: <http://litopys.org.ua/rousseau/rous.htm>
21. Сартр Ж.-П. Екзистенціалізм – це гуманізм. Філософія: хрестоматія (від витоків до сьогодення): навч. посіб.; за ред. акад. НАН України Л.В. Губерського. К.: Знання, 2012. С. 206 – 216.
22. Семенюк М., Мельник В. Філософія сучасної науки і техніки: підручник. Львів, 2017. 183 с.
23. Сковорода Г. Кольцо. Дружня розмова про душевний світ. Філософія: хрестоматія (від витоків до сьогодення): навч. посіб.; за ред. акад. НАН України

Л.В. Губерського. К.: Знання, 2012. С. 124 –131.

24. Скринник М. Історико-філософський контекст становлення української ідентичності. Львів, 2018. 214 с.

25. Соціальна філософія: хрестоматія: навч. посіб. Упоряд. М. Ю. Голянич, Ю. М. Москаленко. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2019. С.31 – 52.

26. Тегмарк, Марк. Життя 3.0. Доба штучного інтелекту. Пер. З. Корабліної. Наш формат, 2019. 432 с.

Інформаційні ресурси

1. Кабінет Міністрів України. URL : <http://www.kmu.gov.ua/>

2. Законодавство України . URL : <http://rada.gov.ua/>

3. Закон України про туризм : веб-сайт. URL:

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80>

4. Державна служба статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/>

5. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbu.gov.ua/>

6. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, пл. Короленка, 6). URL : <http://libr.rv.ua/>

7. Рівненська централізована бібліотечна система (Київська, 44, Рівне). URL : <https://rivnecbs.com.ua/>

8. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75). URL : http://nuwm.edu.ua/MySql/page_lib.php

9. Національна історична бібліотека України / Релігія та слов'янська міфологія. URL : http://www.nibu.kiev.ua/index.php?option=com_irbis&Itemid

10. Інформаційні ресурси у електронному репозиторії Національного університету водного господарства та природокористування. URL : <http://ep3.nuwm.edu.ua/view/types/metods/>

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (softskills)

Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

Дедлайни та перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Усі письмові роботи перевіряються на наявність

плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.

Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі частин навчальної дисципліни відповідно до політики оцінювання оприлюднюються на сторінці даної дисципліни на платформі MOODLE за календарем.

Неформальна та інформальна освіта

	<p>Студенти мають право на визнання (перезарахування) результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно з відповідним Положенням: https://nuwm.edu.ua/files/1299/--/2012/-----.pdf.</p> <p>Зокрема студенти можуть самостійно проходити онлайн-курси на таких навчальних платформах, як Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших, для наступного перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни (освітньої програми) та перевірялись в підсумковому оцінюванні.</p>
	<p>Правила академічної доброчесності</p>
	<p>Списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, передбачає позбавлення студента подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.</p> <p>За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.</p> <p>Документи з Академічної доброчесності викладені сайті університету http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj.</p> <p>Студент зобов'язаний дотримуватися Кодексу честі студентів НУВГП, який встановлює загальні моральні принципи та правила етичної поведінки осіб, які навчаються в університеті, та якими вони мають керуватися у своїй діяльності: http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/1/Кодекс%20честі%20студентів%20зах.pdf.</p> <p>Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями встановленими Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУВГП:</p> <p>Принципи доброчесності у НУВГП та відповідність показникам забезпечення якості вищої освіти регламентовано НАЗЯВО та положеннями відділу якості освіти НУВГП.</p> <p>Сайт НАЗЯВО: https://naqa.gov.ua/</p> <p>Відділ якості освіти НУВГП: https://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/vyo</p>
	<p>Вимоги до відвідування</p>
	<p>Лекції та практичні заняття відбуваються в офлайн або онлайн режимі згідно розкладу.</p> <p>Консультації будуть проводитися онлайн за допомогою GoogleMeet за кодом у домовлений зі студентами час.</p> <p>Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із керівником курсу.</p> <p>Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але виключно в навчальних цілях з даної дисципліни.</p>

Лектор

Мельничук М.С, к.філос.н., доцент

Автор
Доцент

Максим МЕЛЬНИЧУК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №482
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 3FAA9288358EC003040000009B6C3700C8C2C100